

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Бана Милосављевића 8
Република Српска, БиХ
Тел: +387 (0) 51 / 211 286
Факс: +387 (0)51 / 211 312
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о обављеној ревизији финансијских извјештаја
Министарства енергетике и рударства РС
за период 01.01-31.12.2002. године**

Број: РВ035-03

Бања Лука, 10.09.2003. године

Извјештај Главног ревизора

Извршили смо ревизију биланса стања Министарства енергетике и рударства РС на дан 31.12.2002. године и биланса успјеха за 2002. годину. За финансијске извјештаје који су предмет ревизије одговоран је министар Министарства енергетике и рударства РС и лица у Министарству овлаштена за управљање, располагање и употребу средстава. Наша одговорност је да на основу ревизије коју смо обавили изразимо мишљење да ли финансијски извјештаји одражавају тачан и истинит приказ пословања током године и стања на крају године, те да ли је поштована важећа законска регулатива.

Ревизију смо извршили у складу са ИНТОСАИ ревизијским стандардима Координационог одбора институција за ревизију БиХ и Стандардима ревизије Републике Српске. Ови стандарди нам налажу да ревизију планирамо и извршимо на начин који нам омогућава да се у разумној мјери увјеримо да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе. Ревизија укључује испитивање доказа на бази провјере узорака, који поткрепљују износе објелодањене у финансијским извјештајима.

Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених начела, као и ревизију усклађености пословања Министарства енергетике и рударства РС са важећом законском регулативом.

Сматрамо да ревизија коју смо извршили обезбеђује разумну основу за изражавање нашег мишљења.

Министарство енергетике и рударства РС је по претходном ревизорском извјештају отклонило бројне неправилности, али и даље нису успостављене рачуноводствене политике и политике интерне контроле (тачка 3.2).

У билансу стања Министарства краткорочна разграничења су прецијењена за 10.877 КМ, а исказани извори средстава су потцијењени и не представљају стварно стање ове позиције Министарства на дан 31.12.2002. године (тачка 3.3).

Изузев ефеката које на финансијске извјештаје имају наведене констатације, финансијски извјештаји за 2002. годину, у свим осталим битним елементима дају истинит и објективан приказ финансијског стања и резултата пословања Министарства енергетике и рударства РС.

Бања Лука, 22.09.2003. године

Главни ревизор
Чеко Бошко

САДРЖАЈ

1	УВОД	1
2	ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ	2
3	НАЛАЗ	3
3.1	Отклањање неправилности утврђених у претходном ревизорском извјештају.....	3
3.2	Функционисање рачуноводства и интерне контроле.....	3
3.3	Биланс стања.....	4
3.4	Планирање и извршење буџета за 2002. годину.....	5
4	ЗАКЉУЧЦИ	6
5	ПРЕПОРУКЕ	7

1 Увод

Министарство енергетике и рударства Републике Српске (у даљем тексту Министарство) организовано је на одредбама Закона о министарствима ("Сл. гласник РС", број 3/97, 10/98, 18/99 и 70/02). Унутрашња организација и систематизација радних мјеста у Министарству одређена је Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Министарству енергетике и рударства број 02-31-98-1/97 од 12.04.1997. године, те измјенама и допунама Правилника (број 02-31-181/2000 од 13.04.2000. године и број 01-31-607/02 од 04.10.2002. године).

Функционисање и рад Министарства одређују и одредбе следећих закона и прописа:

- Закон о рударству ("Сл. гласник РС", број 10/95, 18/95, 10/98, 63/02 и 69/02)
- Закон о буџету РС ("Сл. гласник РС", број 4/00)
- Одлука о усвајању буџета РС за 2002. годину ("Сл. гласник РС", број 7/02)
- Закон о извршењу буџета РС за 2002. годину (Сл.гласник РС", број 8/02)
- Одлука о усвајању ребаланса буџета РС за 2002. годину (Сл. гласник РС", број 82/02)
- Закон о Трезору РС ("Сл. гласник РС", број 14/00)
- Закон о буџетском систему РС ("Сл. гласник РС", број 63/02)
- Закон о рачуноводству ("Сл. гласник РС", број 18/99)
- Закона о поступку набавке робе, услуга и уступању радова ("Сл. гласник РС", број 20/01)
- Закон о платним трансакцијама ("Сл. гласник РС", број 12/01)
- Закон о финансијском пословању ("Сл. гласник РС", број 12/01)
- Закон о унутрашњем платном промету ("Сл. гласник РС", број 12/01)
- Правилник о садржини појединих рачуна у контном оквиру за кориснике прихода буџета републике, општина и градова, буџетских фондова и јавних фондова ("Сл. гласник РС", број 3/00, 19/00)
- Правилник о финансијском извјештавању и годишњем обрачуна буџета у РС ("Сл. гласник РС", број 21/00)
- Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем ("Сл. гласник РС", број 37/00)
- Упутство о форми, садржају и начину попуњавања образаца за трезорско пословање буџетских корисника ("Сл. гласник РС", број 69/01 и 15/02)
- Упутство о изради годишњег обрачуна Буџета и фондова за 2002. годину ("Сл. гласник РС", број 86/02)
- Упутство о финансијском извјештавању за годишњи обрачун корисника буџета РС број 04-09-1252/03 од 18.04.2003. године
- Општи колективни уговор ("Сл. гласник РС", број 13/98)
- Посебни колективни уговор запослених у органима државне управе ("Сл. гласник РС", број 16/98, 37/01).

Одредбама члана 16. Закона о министарствима ("Сл. гласник РС", број 3/97), одређено је да Министарство врши управне и друге стручне послове из области енергетике и рударства, а који се односе на: производњу, пренос и дистрибуцију електричне енергије, производњу угља, производњу, прераду и промет нафте, нафтних деривата, базних и моторних уља и гаса, геолошка истраживања природних минералних сировина-металичких, неметаличких, каустобилота (угаљ, нафта и гас),

нуклеарних сировина и подземних вода (термалних, термоминералних и питких) и експлоатацију минералних сировина, израду средњорочних и дугорочних планова развоја, израду годишњих енергетских биланса и праћење њихових остварења, израду годишњих и средњорочних програма геолошких истраживања, верификацију резерви минералних сировина и вођење њиховог катастра, вођење катастра истражних и експлоатационих права и катастра других концесија. Министарство мерама економске и развојне политике подстиче развој ових области, стимулативним мерама и непосредним контактима са страним улагачима обезбјеђује улагање средстава страних лица у домаћа предузећа у овим областима, врши уступање и прибављање материјалних права и технологија у производњи, координира и контролише управљање великим производним предузећима у овим областима и ствара услове за ефикасно функционисање јавних предузећа у области за које је основано, инспекцијски надзор у тим областима и врши и друге послове који му се ставе у надлежност.

Министарство је организовано у складу са Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Министарству енергетике и рударства, којим су одређене организационе јединице Министарства, и то: Секретаријат, сектор електропривреде и индустријске енергетике, сектор енергената, сектор геологије и рударства, сектор за развој енергетике и рударства, термоенергетска инспекција, електроенергетска инспекција и рударско геолошка инспекција.

Министарство је у 2002. години своје финансијско пословање обављало путем Јединственог рачуна Трезора (ЈРТ).

Одговорност Министарства је да испуни своје законске обавезе на ефикасан начин и у сагласности са позитивним законским прописима. Министарство је такође одговорно за податке о финансијским трансакцијама који се уносе у Главну књигу Трезора, а самим тим и за податке исказане у финансијским извјештајима.

Наша одговорност је да на основу извршене ревизије а у складу са општеприхваћеним ревизијским стандардима, извршимо ревизију финансијских извјештаја Министарства и изразимо мишљење да ли су финансијски извјештаји састављени и објелодањени у складу са важећом законском регулативом и да ли у разумној мјери одражавају тачан и истинит приказ пословања током године и стања на крају године, те да ли је Министарство своје пословање обављало у складу са важећом законском регулативом.

Ревизија је обављена уз примјену адекватних ревизионих метода у времену од 02.07.2003. године до 10.09.2003. године.

2 Предмет, циљ и обим ревизије

Ревизија је планирана и извршена у складу са чланом 14. Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске ("Сл. гласник РС", број 18/99).

У процесу планирања и вршења ревизије у основи смо се придржавали ИНТОСАИ ревизијских стандарда усвојених од стране Координационог одбора институција за ревизију БиХ ("Сл. гласник РС", број 20/01).

Предмет ревизије је ревизија финансијских извјештаја Министарства за 2002. годину (потрошачка јединица 1445) и ревизија усклађености пословања Министарства са важећом законском регулативом.

Циљ ревизије је да се утврди да ли подаци исказани у финансијским извјештајима одражавају стање извршења буџета у Министарству, да ли су финансијски извјештаји састављени и објелодањени у складу са прописаном законском регулативом и да ли одражавају тачан и истинит приказ пословања током године и стања на крају године, односно да ли садрже материјално значајне грешке и да ли је Министарство своје пословање у 2002. години обављало у складу са важећим законским прописима.

Обим ревизије обухвата организацију и функционисање рачуноводства и интерне контроле, процеса финансијског извјештавања и општу примјену рачуноводствених стандарда и рачуноводствених начела, извршење буџета у Министарству за 2002. годину, које подразумева утврђивање расхода извршених у фискалној години, утврђивање усклађености и документованости обављених финансијских трансакција, стање имовине и средстава, обавеза и извора средстава на дан 31.12.2002. године.

3 Налаз

3.1 Отклањање неправилности утврђених у претходном ревизорском извјештају

Министарство је у току 2002. године отклонило дио неправилности утврђених у претходном ревизорском извјештају (ревизорски извјештај за 2000. год), **али и даље није усвојило рачуноводствене политике и успоставило политике интерне контроле** (који у великој мјери зависе од доношења и усвајања нормативних аката и политика на нивоу Министарства финансија - Трезора).

3.2 Функционисање рачуноводства и интерне контроле

Министарство није усвојило рачуноводствене политике и није у потпуности успоставило политике интерне контроле, којима се обезбеђује правилност евидентирања финансијских трансакција и обезбеђује заштита имовине и омогућава утврђивање стања средстава и обавеза, формирање и кориштење књиговодствених исправа, контрола тих исправа и документације, попис средстава и обавеза, рачуноводствене процјене и одговорност за рад у рачуноводству, услед чега постоји неусаглашеност у књижењима појединих рачуноводствених ставки на релацији Министарство-Трезор. Усвајање рачуноводствених политика и успостављање политика интерне контроле у великој мјери зависи од доношења и усвајања нормативних аката и политика на нивоу Министарства финансија - Трезора.

Попис имовине и средстава, обавеза и извора средстава са стањем на дан 31.12.2002. године, Министарство је извршило на основу одредби Закона о рачуноводству и Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем.

Ревизијом је утврђено да Министарство у ГКТ није исправно унијело почетно стање средстава, извора средстава и обавеза за 2002. годину, чиме је поступило супротно одредбама поглавља 2. Упутства о изради годишњег обрачуна Буџета и фондова за 2002. годину ("Сл. гласник РС", број 86/02).

У току 2002. године Министарство је у складу са чланом 55. и 56. Правилника о садржини појединих рачуна у контном оквиру за кориснике прихода буџета ("Сл. гласник РС", број 3/00) организовало вођење сопствених евиденција, односно помоћних рачуноводствених књига, а путем образаца за трезорско пословање, прописаних Упутством о форми, садржају и начину попуњавања образаца за трезорско пословање буџетских корисника ("Сл. гласник РС", број 69/01 и 15/02), Министарство је обезбеђивало податке за унос у Главну књигу Трезора - ГКТ (главна књига Министарства чини саставни дио Главне књиге Трезора), како је то и прописано чланом 2. тачка 22. Закона о буџетском систему РС ("Сл. гласник РС", број 63/02) и чланом 9. став 2. Закона о Трезору РС ("Сл. гласник РС", број 14/00).

Министарство је на основу података из Бруто биланса од 17.04.2003. године, сачинило финансијске извјештаје за 2002. годину.

Бруто биланс Министарства за 2002. годину израђен на основу ГКТ не обезбеђује довољно података за попуњавање финансијских извјештаја наведених у тачки 1. Упутства о финансијском извјештавању број 04-09-1252/03 од 18.04.2003. године. Финансијски извјештаји попуњени на основи и на начин прописан одредбама напред поменутог Упутства, не представљају финансијске извјештаје прописане одредбама Правилника о финансијском извјештавању и годишњем обрачуна Буџета у РС ("Сл. гласник РС", број 21/00).

Ревизија је испитивала узорке финансијских трансакција и одлука руководства које значајно опредељују рад Министарства у 2002. години и прибавила довољно доказа да се у разумној мјери може изразити мишљење о финансијским извјештајима Министарства.

3.3 Биланс стања

Приликом израде финансијског извјештаја за 2002. годину Министарство је саставило биланс стања и у њему исказало неуравнотежене вриједности активе и пасиве, тј. актива је исказана у износу 88.816 КМ а пасива у износу 75.870 КМ.

А) Актива

Министарство је у активи биланса стања за 2002. годину исказало стална средства у износу 186.494 КМ, исправку вриједности сталних средстава у износу 97.678 КМ, те неотписану вриједност сталних средстава у износу 88.816 КМ.

Б) Пасива

Пасива биланса стања исказана је у износу 75.870 КМ, а састоји се од обавеза према добављачима у износу 267 КМ (неизмирена обавеза из 2002. године), обавеза према радницима у износу 32.430 КМ, краткорочних разграничења у износу 38.154 КМ и извора средстава у износу 5.019 КМ.

Обавезе према радницима исказане у износу 32.430 КМ састоје се од неизмирених обавеза по основу бруто плате за мјесец децембар 2002. године у износу 24.678 КМ и неизмирених обавеза по основу бруто накнаде за зимницу за 2002. годину у износу 7.752 КМ.

Краткорочна разграничења исказана су у износу 38.154 КМ. **Ревизијом је утврђено да краткорочна разграничења износе 27.277 КМ** (разграничења по основу неизмирених обавеза из 2000. године - по основу расхода за репрезентацију у износу 2.212 КМ и расхода за одржавање и оправку возила у износу 2.670 КМ, разграничења по основу неизмирених обавеза за нето плате за мјесец јуни (50 %) и јули 2001. године у износу 22.395 КМ). **Из претходног произилази да је Министарство у пасиви биланса стања краткорочна разграничења исказало у износу већем за 10.877 КМ.**

Исказани износ извора средстава од 5.019 КМ, не представља стварно стање ове позиције Министарства на дан 31.12.2002. године, јер не одговарају, као коресподентна позиција, неотписаној вриједности сталних средстава.

3.4 Планирање и извршење буџета за 2002. годину

Усвајањем Одлуке о буџету за 2002. годину ("Сл. гласник РС", број 7/00) усвојени су укупни расходи Министарства у износу 472.800 КМ. Усвајањем Одлуке о ребалансу буџета за 2002. годину усвојени су расходи Министарства у укупном износу 547.143 КМ.

На основу Главне књиге Трезора - евиденција које се воде у Трезору РС (промет конта главне књиге и бруто биланс), образаца финансијских извјештаја попуњених од стране Министарства (27.04.2003. године достављених особљу ревизије) и књиговодствене документације Министарства, утврђени су укупни расходи које је остварило Министарство у току 2002. године, и то:

БУЏЕТСКА СТАВКА	ребаланс+ реалокације	извршење	инд- екс	разлика
- ср. за изм. обав из прет.пер.	7.343	73.625	1.003	66.282
- бруто плате	289.117	288.948	100	-169
- накнаде трош. запосл.	116.688	115.775	99	-913
- путни трошкови	23.320	23.105	99	-215
- трошкови комун. услуга	35.416	35.416	100	0
- набавка материјала	5.850	5.592	96	-258
- трошкови превоза и горива	22.737	22.737	100	0
- трош. рутинског одржавања	5.800	5.486	95	-314
- трош. осиг. и банк. усл.	3.542	3.532	100	-10
- уговорене услуге	37.330	36.738	98	-592
СВЕГА:	547.143	610.954	112	63.811

Дакле, планирани и остварени износи расхода Министарства за 2002. изгледају овако:

	ребаланс + реалокације	извршење	индекс	разлика
- сред. за изм. обав. из прет. пер.	7.343	73.625	1.003	66.282
- плате и накнаде	405.805	404.723	100	-1.082
- материјални трошкови	133.995	132.606	99	-1.389
СВЕГА:	547.143	610.954	112	63.118

Дакле, Министарство је у 2002. години на име измирења обавеза из претходног периода умјесто ребалансом Буџета предвиђених 7.344 КМ утрошило 73.625 КМ (индекс 1.003), односно 66.282 КМ или 903 % више. Наиме, буџетска ставка "средства за измирење обавеза из претходног периода" заправо представља измирење обавеза у текућем периоду за расходе настале у претходном периоду у напред поменутом износу. Овим поступком Влада РС је из прихода за 2002. годину извршила покриће дијела дефицита из ранијег периода. По основу осталих врста расхода Министарство је средства утрошило до износа одобрених ребалансом буџета за 2002. годину.

4 Закључци

Из проведених ревизионих активности произилазе следећи закључци:

1. Министарство није усвојило рачуноводствене политике и није у потпуности успоставило политике интерне контроле, којима се обезбеђује правилност евидентирања финансијских трансакција, обезбеђује заштита имовине и омогућава утврђивање стања средстава и обавеза, попис средстава и обавеза, рачуноводствене процјене, формирање и кориштење књиговодствених исправа, контрола тих исправа и документације и утврђује одговорност за рад у рачуноводству,
2. Министарство у ГКТ није исправно унијело почетно стање средстава, извора средстава и обавеза за 2002. годину, чиме је поступило супротно одредбама поглавља 2. Упутства о изради годишњег обрачуна Буџета и фондова за 2002. годину ("Сл. гласник РС", број 86/02),
3. Министарство је у пасиви биланса стања краткорочна разграничења исказало у износу већем за 10.877 КМ,
4. Исказани износ извора средстава од 5.019 КМ, не представља стварно стање ове позиције Министарства на дан 31.12.2002. године,
5. Министарство је у 2002. години на име измирења обавеза из претходног периода умјесто ребалансом Буџета предвиђених 7.344 КМ утрошило 73.625 КМ, односно 66.282 КМ или 903 % више.

5 Препоруке

У складу са утврђеним закључцима који су проистекли из извршених ревизионих активности, руководству Министарства се препоручује:

1. Да усвоји рачуноводствене политике и успостави политике интерне контроле у којима се обезбеђује правилност евидентирања финансијских трансакција, обезбеђује заштита имовине и омогућава утврђивање стања средстава и обавеза,
2. Да евидентирање пословних промјена обавља у складу са одредбама Правилника о садржини појединих рачуна у контном оквиру за кориснике прихода буџета републике, општина и градова, буџетских фондова и јавних фондова, а финансијско извјештавање обавља у складу са одредбама Правилника о финансијском извјештавању и годишњем обрачуну буџета у РС и усвојеним рачуноводственим стандардима,
3. Да се у трошењу буџетских средстава придржава одредби Закона о буџету РС, Закона о извршењу буџета у РС и Закона о буџетском систему РС.